

Paulo nia surat ba sarani sira iha Kolose

Paulo hahuu nia surat

¹ Surat nee husi hau, Paulo hamutuk ho ita nia maluk sarani Timóteo. Maromak foti hau sai Kristu Jesus nia apostolu.

² Ami haruka surat nee ba maluk sarani sira iha sidade Kolose. Imi Maromak nia povu, i tuir Kristu ho laran tomak.

Ami harohan ba ita nia Aman Maromak para hatudu Nia laran diak ba imi, i foo pas ho hakmatek ba imi.

Paulo halo orasaun ba sarani sira iha Kolose

³ Bainhira ami halo orasaun ba imi, ami sempre agradese ba Maromak, ita nia Nai Jesus Kristu nia Aman. ⁴ Ami agradese ba Nia tanba ami rona dehan, imi fiar ba Kristu Jesus i hadomi Maromak nia povu hotu. ⁵ Imi nia fiar ho imi nia domin nee buras tanba imi hein ho laran metin atu simu bensaun nebee mak Maromak prepara tiha ona ba imi iha lalehan. Imi rona kona ba bensaun nee bainhira imi rona Liafuan Diak kona ba Jesus. Liafuan nee mak loos, ⁶ i buras ba beibeik hodi muda ema nia moris iha fatin bar-barak. Nunee mos muda imi nia moris, komesa husi loron primeiru imi rona Liafuan Diak nee hodi kompriende lo-loos Maromak nia laran diak. ⁷ Imi aprende Liafuan Diak nee husi ita nia maluk doben Epafras. Nia Kristu nia atan hanesan mos ami, i nia badinas halao Kristu nia

servisu iha imi nia leet. ✧ ⁸ Nia mak konta mai ami katak, imi hadomi malu tuir domin nebee mak Maromak nia Espiritu foo ba imi.

⁹ Tanba nee, hahuu husi loron primeiru ami rona kona ba imi, ami halo orasaun beibeik ba imi. Ami husu ba Maromak atu imi bele hetan matenek hodi kompriende buat barak, tuir Espiritu Santu hanorin imi, atu nunee imi bele hatene lo-loos Nia hakarak. ¹⁰ Ho nunee, imi nia moris sei foti aas Nai Jesus nia naran, i sempre halo haksolok Nia laran. Imi mos sei halo diak beibeik ba ema, i konhese Maromak diak liu tan.

¹¹ Ami harohan atu Maromak Kbiit Nain foo kbiit ba imi, para imi bele iha forsa hodi aguenta ho pasiensia iha terus laran. ¹²⁻¹³ Ami harohan atu imi foo agradese beibeik ba Aman Maromak ho laran haksolok. Nia mak loke dalan para imi bele simu bensaun nebee mak Nia prepara tiha ona ba Nia povu iha lalehan. Nia hasai tiha ona ita husi forsa nakukun hodi halo ita moris iha naroman laran. I Nia foti Nia Oan doben Jesus Kristu sai ita nia Liurai. ¹⁴ Jesus Kristu selu kotu ona ita nia tusan hodi foo liberdade mai ita. Nee dehan katak ita nia sala hamoos tiha ona. ✧

Kristu boot liu buat hotu-hotu

¹⁵ Kristu hanesan lo-loos Maromak.

Ita ema la bele haree Maromak,

maibee Kristu hatudu mai ita, Maromak nee oinsaa.

Kristu mak boot liu

hodi ukun buat hotu-hotu nebee Maromak halo.

¹⁶ Tanba Maromak foo fiar ba Nia

para halo lalehan ho rai ho buat hotu-hotu
 iha laran,
 buat nebee ita ema bele haree,
 ho mos buat nebee ita la bele haree.
 Nia halo nai ulun sira, liurai boot sira,
 autoridade sira ho espiritu bo-boot sira
 nebee kaer ukun.
 Maromak halo buat hotu-hotu para foo ba Kristu,
 i Nia foo fiar ba Kristu mak halao servisu
 nee.
 17 Kristu iha nanis tiha ona, molok buat hotu-
 hotu iha,
 i buat hotu-hotu lao nafatin tuir nia dalan
 tanba Nia mak tau matan.
 18 Kristu mak ema sarani sira nia Ulun,
 i sarani sira hanesan Nia isin lolon.
 Kristu mak moris nia huun.
 Nia mak Ema primeiru nebee Maromak halo
 moris fali husi mate,
 para Nia mak boot liu hotu-hotu.✧
 19 Buat hotu-hotu nebee iha Maromak nia Aan,
 iha mos iha Kristu,
 tanba Maromak hakarak hanesan nee.
 20 Liu husi Kristu nia mate,
 Maromak dame malu ho buat hotu-hotu
 Maromak diak malu fali ho buat hotu-hotu iha
 lalehan ho iha rai
 liu husi Kristu nia raan fakar too mate iha
 krus.✧
 21 Uluk imi moris dook husi Maromak. Imi
 hanoin buat aat iha imi nia ulun, i imi nia
 hahalok mos aat, halo imi sai Nia inimigu.
 22 Maibee, tanba Kristu sai ema hodi foo Aan
 ba mate, agora Maromak halo imi dame malu
 ona ho Nia. Kristu mate para bele lori imi baa

aprezenta iha Maromak nia oin ho laran moos, la iha noda ida, i la iha ema ida bele hatudu liman ba imi. ²³ Naran katak imi hamriik metin hodi fiar nafatin. Keta nakdoko, maibee laran metin nafatin katak Maromak halo tuir duni buat nebee Nia promete ona iha Nia Liafuan Diak. Liafuan Diak nee, ema foo sai ona iha nebee-nebee deit iha mundu nee. I hau, Paulo, mos simu knaar para foo sai Liafuan nee.

Paulo servisu makaas ba Maromak nia povu

²⁴ Agora dadauk hau terus hela ba imi. Maibee terus nee halo hau nia laran haksolok. Hanesan Kristu terus, nunee mos hau simu terus nebee mak hau tenki hasoru, atu bele ajuda Kristu nia povu, tanba Nia povu hanesan Nia isin lolon. ²⁵ Maromak foti ona hau para serbi imi hodi foo sai Nia planu tomak ba imi. ²⁶ Hori uluk liu, Maromak nia planu nee sei taka hela ba ita ema. Maibee agora, Maromak loke ona Nia planu ba Nia povu. ²⁷ Nia desidi atu hatudu ba sira katak, Nia planu ba imi nebee laos Judeu furak i boot teb-tebes. Nia planu mak nee: Kristu hela iha imi nia laran. Tanba nee mak imi laran metin katak, aban-bainrua Nia sei halo buat furak teb-tebes ba imi iha lalehan.

²⁸ Ami sempre foo hatene ba ema iha nebee-nebee deit kona ba Kristu. Ho matenek hotu nebee Maromak foo, ami hanorin sira i foo hanoin ba sira. Ami halo nunee atu aban-bainrua ami prezenta sira ba Maromak, sira nee ema nebee abut metin ona iha Kristu. ²⁹ Ho objetivu nee mak hau servisu mate aan ho forsa tomak nebee Kristu foo mai hau. I Nia forsa nee makaas teb-tebes.

2

¹ Hau hakarak atu imi iha sidade Kolose hatene katak, hau servisu makaas ba imi, hanesan mos ba sarani sira iha sidade Laodiseia ho mos ba sira seluk nebee seidauk konhese hau. ² Hau hakaas aan nunee atu hametin imi hotu nia laran para imi hadomi malu ho neon ida laran ida. Ho nunee imi bele kompriende lo-loos Maromak nia planu nebee uluk segredu hela, i bele laran metin katak planu nee loos duni. Maromak nia segredu mak Kristu rasik. ³ Kristu mak bele halo ita sai matenek hodi kompriende Maromak nia dalan. Tanba matenek nee hanesan osan mean nebee subar hela iha Nia.

⁴ Hau foo hatene buat sira nee ba imi, atu ema la bele bosok imi ho liafuan midar. ⁵ Maski hau dook husi imi, maibee imi sempre iha hau nia laran. I hau kontenti, tanba hau hatene, imi moris laran ida i fiar metin ba Kristu.

Moris ho Kristu

⁶ Imi simu ona Kristu Jesus hanesan imi nia Nai. Agora imi mos tenki moris laran ida ho Nia nafatin. ⁷ Fiar metin nafatin ba Nia, hanesan ai huun nebee abut tama klean ba rai, i hanesan uma nebee ema harii dadauk ho riin nebee mak forti. Kaer metin nafatin hanorin nebee imi simu ona, i sempre agradese ba Maromak.

⁸ Kuidadu di-diak atu ema la bele bosok imi halo imi monu ba lasu laran. Tanba sira nia hanorin nee la huun la dikin, so mai deit husi matenek ema nian ho regra mundu nian, laos mai husi Kristu.

⁹ Kristu sai ema. Maski nunee buat hotu-hotu nebee iha Maromak, iha mos iha Kristu. ¹⁰ I tanba imi moris laran ida ho Kristu, entaun imi

nia moris espiritual la falta buat ida. Tanba Nia mak boot liu nai ulun ho espiritu bo-boot sira hotu nebee kaer ukun.

¹¹ Tanba imi laran ida ho Kristu, entaun imi mos hanesan sunat tiha ona. Ida nee laos sunat nebee ema mak halo iha imi nia isin lolon, maibee Kristu mak halo iha imi nia laran hodi tesi soe tiha imi nia hakarak aat sira nebee uluk domina hela imi. ¹² Momentu imi simu batizmu, nee hanesan imi mate tiha ona i hakoi hamutuk ho Kristu. Liu husi batizmu, imi mos moris fali hamutuk ho Kristu, tanba imi fiar katak Maromak iha kbiit hodi halo Nia moris fali husi mate.✧

¹³ Uluk imi hanesan mate tiha ona, tanba imi sala nain i imi nia hakarak aat sei domina hela imi. Maski nunee Maromak halo moris fali imi hamutuk ho Kristu. Nia hamoos tiha ona ita nia sala hotu.✧ ¹⁴ Nia kansela tiha dokumentu nebee mak hakerek ita nia sala hotu-hotu hodi prega dokumentu nee ba iha krus hamutuk ho Kristu.✧ ¹⁵ Ho Kristu nia mate iha krus, Maromak halo lakon tiha nai ulun ho espiritu aat sira hotu-hotu nebee kaer ukun. I Nia halo moe sira iha ema barak nia oin, hanesan tropas sira halo moe inimigu nebee sira hadau iha funu laran.

¹⁶ Nee duni se ema ruma atu kritika imi kona ba regra haan-hemu, lalika rona. I se ema ruma halo problema ho imi tanba imi la tuir sira nia regulamentu ba loron boot, ka festa fulan foin mosu, ka deskansa iha loron Sabadu, lalika rona.✧ ¹⁷ Tanba buat sira nee hanesan simbolu deit hodi hatudu ba realidade. Maibee nia realidade mak Kristu.

✧ **2:12** Roma 6:4   ✧ **2:13** Éfezu 2:1-8   ✧ **2:14** Éfezu 2:15

✧ **2:16** Roma 14:1-6

18 Se ema ruma kritika imi tanba imi la tuir regra nebee sira rasik mak halo, lalika rona. Sira hanorin dehan, ita tenki haraik aan hodi adora fali anju. Keta tuir! Se lae imi sei la simu premiu nebee Maromak promete tiha ona atu foo ba imi. Ema sira nee hatete, mehi mak hatudu regra nee ba sira, i sira foti aan dehan, sira diak liu ema seluk. Maibee lae. Sira inventa deit tanba sira nia hanoin tuir deit mundu nia hanoin. 19 Ema sira nee haketak aan ona husi Kristu, maski Nia mak Ulun, i Nia povu hanesan Nia isin lolon. Kristu halo Nia povu hotu hamutuk sai ida deit, hanesan mos ita nia uat sira liga metin ita nia ruin iha isin lolon tomak. Nunee Kristu halo ita hotu buras ba beibeik, tuir Maromak nia planu duni.☆

Kristu mak foo moris foun ba ita, regra la bele muda ita nia moris

20 Imi mate tiha ona hamutuk ho Kristu. Nunee regra ema mundu nian la domina ona imi. Entaun, nusaa mak imi tuir nafatin regra sira nee? Hanesan: 21 “Keta kaer ida nee. Keta haan ida nebaa. Keta kona buat nee.” 22 Regra sira nee, ema mak halo i ema mak hanorin, maibee so koalia deit kona ba sasaan nebee ita uza i la kleur aat ona. 23 Iha ema balu hanoin katak, regra sira nee diak, tanba se iha ema ida halo tuir karik, ema seluk konsidera nia hanesan ema matenek ida. Tanba bainhira nia halo tuir, nia hatudu aan hanesan ema nebee badinas adora Maromak, haraik aan, i halo terus nia aan. Maibee lae! Regra sira nee la iha folin ida, tanba kuandu ita

---

☆ 2:19 Éfezu 4:16

hakarak atu halo buat aat, regra nee la iha kbiit atu muda ita nia hakarak aat nee.

3

¹ Maromak halo imi moris fali ona hamutuk ho Kristu. Agora Kristu tuur iha lalehan, iha Maromak nia sorin loos. Nee duni hanoin beibeik buat lalehan nian.* ² Foo atensaun beibeik ba buat lalehan nian, la bele preokupa ho buat nebee iha mundu. ³ Tanba imi mate ona hamutuk ho Kristu. I agora imi mos moris hamutuk ho Nia iha Maromak nia oin, maski ema seluk seidauk haree. ⁴ Kristu foo ona moris foun ba imi. I aban-bainrua Nia fila fali mai, imi mos mosu hamutuk ho Nia, ho naroman lalehan nian.

Troka moris tuan ba moris foun

⁵ Nee duni imi tenki hamate tiha hahalok aat hotu-hotu iha imi nia moris, hanesan sala seksual, hanoin foer, kaan atu halo sala seksual, hakarak atu halo buat aat saida deit, ho kaan sasaan. Tanba se imi kaan sasaan, nee hanesan imi foti aas sasaan liu fali Maromak. ⁶ Sala sira nee halo Maromak hirus teb-tebes too Nia atu kastigu ona ema sira nebee lakohi rona Nia.* ⁷ Uluk imi rasik mos moris nunee. ⁸ Maibee agora, imi tenki halakon tiha hahalok aat sira nee. La bele ona hirus, laran nakali, ka odi ema. La bele tan konta aat ema nia vida, tolok, ⁹⁻¹⁰ ka bosok malu. Tanba imi nia moris ida uluk ho hahalok aat sira nee, imi soe tiha ona.

☆ **3:1** Salmus (Mazmur) 110:1   * **3:6** Kopia surat nee husi tempu antigu barak. Liafuan “ema sira nebee lakohi rona Nia” tama iha kopia nee balu, maibee iha kopia balu la tama.

Agora imi troka tiha ona moris tuan nee ho moris foun. Nee hanesan ema soe tiha nia ropa bosan hodi hatais fali ropa foun. Maromak mak foo moris foun nee ba imi. I agora Nia kontinua hafoun imi nia moris hodi sai hanesan Nia, atu nunee imi bele konhese liu tan Nia. ✧ ¹¹ Iha moris foun nee, ema atu Judeu ka laos Judeu, sunat ka la sunat, ema lao rai ka ema fuik, atan ka livre, buat sira nee la importante. Importante mak Kristu. I Kristu hela iha ita ida-idak nia laran.

¹² Maromak hadomi teb-tebes imi i hili ona imi sai Nia povu hodi entrega imi nia moris tomak ba Nia. Nee duni imi tenki sai ema nebee laran diak, ajuda ema iha susar nia laran, haraik aan, laran maus, ho pasiensia. ¹³ Kuandu ema halo buat ruma la monu ba imi nia laran, kompriende deit ba. I se ema ruma halo sala ba imi, foo perdaun ba nia, hanesan mos Nai Maromak foo perdaun ona ba imi nia sala. ✧ ¹⁴ Laos buat sira nee deit. Maibee importante liu tan mak hadomi malu, tanba domin mak kesi metin imi hotu sai ida deit.

¹⁵ Kristu foo pas ba imi. Entaun husik Nia pas nee domina imi nia laran. Tanba imi halo parte hamutuk iha isin lolon ida, i Maromak bolu imi para moris iha dame nia laran. I sempre agradese ba Maromak.

¹⁶ Kristu nia liafuan tenki domina imi nia laran. Ho nunee imi hetan matenek klean hodi hanorin malu i foo hanoin ba malu. Hananu kantiku oi-oin, hanesan husi livru Salmus, kantiku nebee Espiritu Santu foo, ho kantiku seluk

---

✧ **3:9-10** Jénesis (Kejadian) 1:26; Éfezu 4:22,24   ✧ **3:13** Éfezu 4:2,32

nebee adora Maromak. Hananu hodi agradese ba Maromak ho laran tomak. ¹⁷ Imi halo saida deit, halo hodi Nai Jesus nia naran. I imi koalia saida deit, koalia hodi Nia naran. Sempre foo agradese ba Aman Maromak liu husi Nai Jesus.✧

Oinsaa ema sarani sira moris hamutuk

¹⁸ Imi feen sira, hakruuk ba imi nia laen, tanba ida nee imi nia obrigasaun nudar ema nebee tuir Nai Jesus Kristu.✧

¹⁹ Laen sira, imi tenki hadomi imi nia feen, i la bele hanehan sira.✧

²⁰ Oan sira, imi tenki halo tuir buat hotu-hotu nebee imi nia inan-aman haruka, tanba ida nee mak halo haksolok ita nia Nai nia laran.✧

²¹ Aman sira, keta hakaas demais imi nia oan halo sira nervozu, para sira la bele baruk atu rona tan.✧

²² Atan sira, imi tenki halo tuir buat hotu-hotu nebee imi nia patraun iha mundu nee haruka. La bele halo tuir deit bainhira sira haree hela imi, para buka oin. Maibee servisu ho laran, tanba imi respeita Nai Maromak. ²³ Imi halo saida deit, halo ho laran tomak, hanesan imi servisu ba Nai Jesus Kristu, laos ba ema deit. ²⁴ Tanba imi serbi mak Nia. Keta haluha, aban-bainrua Nia sei selu imi nia kolen hodi foo bensaun nebee mak Nia promete tiha ona.✧

²⁵ Maibee se imi halo sala, Maromak sei kastigu imi, tanba atu atan ka patraun, Maromak la haree ba ida nee.

✧ **3:17** Éfezu 5:19-20 ✧ **3:18** Éfezu 5:22; 1 Pedro 3:1 ✧ **3:19** Éfezu 5:25; 1 Pedro 3:7 ✧ **3:20** Éfezu 6:1 ✧ **3:21** Éfezu 6:4 ✧ **3:24** Éfezu 6:5-8

4

¹ Patraun sira, imi tenki tau matan di-diak ba imi nia atan sira. Keta haluha katak imi mos iha Patraun ida iha lalehan.✠

Paulo foo hanoin tan

² Imi tenki badinas halo orasaun ho matan moris neon nain, i sempre agradese ba Maromak. ³ Keta haluha harohan mos mai ami. Husu atu Maromak loke dalan para ami bele foo sai ba ema, buat nebee uluk segredu hela kona ba Kristu. Tanba hau foo hatene segredu nee mak hau agora iha kadeia laran. ⁴ Harohan para hau bele foo sai ho klaru, tanba hau nia obrigasaun mak nee duni.

⁵ Bainsira imi hamutuk ho ema nebee seidauk fiar ba Kristu, hatudu hahalok diak ba sira. Iha oportunidade saida deit, uza di-diak ba.✠

⁶ Bainsira imi koalia, uza liafuan midar nebee monu ba ema nia laran. Nunee se ema ruma husu pergunta ba imi, imi bele hataan ho diak.

Paulo taka nia surat

⁷ Ita nia irmaun doben Tíkiku sei konta ba imi buat hotu-hotu kona ba hau. Nia badinas halao Nai Jesus nia servisu hamutuk ho hau.✠

⁸ Hau haruka nia ba imi para imi bele hatene kona ba hau nia situasaun, i nia bele hametin imi nia laran.✠ ⁹ Ita nia irmaun doben Onésimu sei akompanha nia. Onésimu nee imi nia ema rasik, i nia mos tuir Kristu ho laran tomak. Sira nain rua sei konta saida mak akontese iha nee.✠

✠ **4:1** Éfezu 6:9   ✠ **4:5** Éfezu 5:16   ✠ **4:7** Apostolu sira nia Istoría 20:4; 2 Timóteo 4:12   ✠ **4:8** Éfezu 6:21-22   ✠ **4:9** Filemón 10-12

10 Aristarku dadur hela iha kadeia hamutuk ho hau. Nia hatoo kumprimentus ba imi. Barnabé nia primu Marcos mos hatoo kumprimentus. Uluk hau hameno ona ba imi dehan, kuandu Marcos baa vizita imi, simu nia ho diak.✠ 11 Irmaun Jesus, ida nebee ema mos bolu Justo, nia mos hatoo kumprimentus ba imi. Husi maluk sarani sira nebee hamutuk ho hau hanorin kona ba Maromak ukun nudar Liurai, sira nain tolu deit mak ema Judeu. I sira hametin hau nia laran.

12 Kumprimentus mos husi Epafras. Nia rai ida ho imi i serbi Kristu Jesus. Nia sempre halo orasaun makaas hodi husu Maromak foo forsa ba imi para hamriik metin, i halo imi kompriende di-diak Nia hakarak.✠ 13 Hau rasik haree katak, Epafras nee servisu makaas ba imi ho mos ba sarani sira iha sidade Laodiseia ho Hierápolis.

14 Kumprimentus husi ita nia belun doben doutor Lucas ho mos husi Demas.✠

15 Hatoo hau nia kumprimentus ba sarani sira iha Laodiseia, ho mos ba senhora Ninfa ho sarani sira nebee baibain halibur malu iha nia uma.

16 Bainhira imi ida lee sai tiha ona surat nee ba imi sarani sira iha Kolose, haruka fali ba sarani sira iha Laodiseia para ema mos bele lee sai ba sira. Iha surat ketak ida nebee hau haruka tiha ona ba sira, ida nee mos imi tenki lee.

✠ **4:10** Apostolu sira nia Istoria 19:29, 27:2; Filemón 24; Apostolu sira nia Istoria 12:12, 25, 13:13, 15:37-39 ✠ **4:12** Kolose 1:7; Filemón 23 ✠ **4:14** 2 Timóteo 4:10-11; Filemón 24

17 Hatete ba Arkipu dehan, “Knaar nebee ita nia Nai foo ba o nee, o tenki kaer metin too rohan.”☆

18 Hau rasik mak hakerek liafuan tuir mai nee: *Kumprimentus husi hau, Paulo.** La bele haluha katak, hau dadur hela.

Hau harohan atu Maromak hatudu Nia laran diak ba imi.

☆ **4:17** Filemón 2   * **4:18** Tuir kostumi iha tempu nebaa, bainhira ema boot haruka surat, nia koalia, i ema seluk hakerek tuir lo-loos nia liafuan. Hotu tiha ema boot nee hakerek liafuan balu nudar asinatura ida.

Testamentu Foun ba Ema Hotu
The New Testament in the Tetun Dili language of
East Timor
O Novo Testamento na língua Tetun Dili de Timor
Leste

Copyright © 2021 Biblia ba Ema Hotu

Language: Tetun Dili

Translation by: Biblia ba Ema Hotu

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 11 Nov 2022

ec11a15b-ac26-5102-b6d0-8c049df10e2c